

Az otthonunk

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

3. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: Takáts Rita

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	8-9 éves
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az otthon megteremtéséhez szükséges tárgyi és érzelmi kötődések vizsgálata
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok: család, otthon Tartalom: A különböző élőlények „otthonainak” vizsgálata – eljutva az ember személyes otthonához, a mi otthonunkhoz, összegyűjtve azokat a tárgyakat és érzelmi kötődéseket, melyek otthonossá, otthonná tesznek számunkra egy helyet. Megtervezünk egy új otthont, majd a drámajáték eszközeivel betekintünk egy tradicionális nagycsalád otthonába.
Megelőző tapasztalat	Az állatvilág fajainak élőhelyei. Megelőző tevékenység: a gyerekek hozzanak be egy-egy személyes tárgyat, amelyhez kötődnek, és amelynek története megosztható a többiekkel.
Ajánlott továbbhaladási irány	Saját környezetünk (lakásunk, osztályunk, iskolánk) otthonossá tétele saját terveink alapján
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információk rendszerezése, problémakezelés, kreativitás Szociális kompetencia: kommunikációs készségek, csoporthoz tartozás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Testi, lelki egészség; Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Tantárgyakhoz: Ember és társadalom, Ember a természetben, Életvitel és gyakorlati ismeretek, Művészetek Modulokhoz: A legszebb ház; Szegények és gazdagok (3. évfolyam); Egy napom otthon, Az én birodalmam, Együttélés otthon (2. évfolyam)
Támogatórendszer	Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1993 <i>A dráma tanítása</i> . Segédlet az 1–4. évfolyamon tanítók számára. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Szada, 2005 Kaposi László (szerk.): <i>Játékkönyv</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ – Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Budapest, 1993 Kaposi László (szerk.): <i>Drámafoglalkozások gyermekeknek, fiataloknak</i> . Magyar Művelődési Intézet – Magyar Drámapedagógiai Társaság. Budapest, 1999 Jonothan Neelands: <i>Konvenciók</i> . In: Kaposi László (szerk.): <i>Drámapedagógiai olvasókönyv</i> . Magyar

Drámapedagógiai Társaság – Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1995 Bársony János – Daróczi Ágnes: <i>Vrana Mami meséi</i> . Roma népismeret az általános iskolák 1–4. osztálya számára. Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Budapest, 2005

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a modul szétbontható három 45 perces órára, de a téma összefüggése miatt érdemes egymáshoz közeli időpontban megvalósítani. Ha az első óra után nem szakítjuk meg, akkor előtte kell megkérni a tanulókat, hogy hozzanak be egy számukra kedves tárgyat, amelynek története van. (II/b. feladat)

Tér-, teremrendezés: nem igényel speciális teret.

Eszközök: a tervezéshez szükséges papír és rajzeszközök, valamint a mellékletben szereplő versszövegek és dal.

Csoportok: nem igényel speciális csoportösszetételt.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat: a modulban használt munkaformák nagy része egyéni, személyes tapasztalatokra épül. A bevonódás szintje eleve differenciált. A feladatok szintjén megjelenő differenciálás más-más részprobléma vizsgálatát helyezi fókuszba. A II/f és a II/g feladatok A verziója inkább a szociális érzékenység elősegítését helyezi előtérbe, míg B variáns a személyes érintettséget és az egyéni kreativitás fejlesztését. A C variáns a nagycsaládok, így például a tradicionális roma családok életébe próbál belepillantani, természetesen pozitívumokat keresve, és a drámai távolítás eszköze által pszichés védelmet biztosítva. Olyan csoportoknak javasoljuk ezt a játékot, ahol vagy érintettek a gyerekek, vagy valamiért a toleranciára nevelés áll pedagógiai célok középpontjában.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A személyes érzékenység figyelembevétele: a tanulók, illetve a tanulói csoportok értékelése szóban, a tevékenységi formák pozitív kiemelésével, a gyerekek egymás munkáját megbecsülő egyéni értékelésével együtt történik. Vegyük figyelembe az eltérő haladási fázisokat! A modul során folytatott beszélgetésekben való részvétel egyéni és egyedi jellegű, a tanító pozitívan minősíthet és biztathat. Negatív színezetű megjegyzés, esetleg rendreutasítás csak akkor ajánlott, ha valaki a csoport hatékony, védett légkörű munkáját zavarja, a közösen elfogadott szabályokat megsérti, a közösség tevékenységének eredményességét veszélyezteti.

Az értékelési mód és a tartalom összefüggésének megvilágítása: az értékelés alapvetően önértékelés, az aktív részvétel mutatója lesz a modul során megfogalmazott mondatbefejezés, és a végén létrehozott szoborcsoportok minősége és átéltsége. A gyerekek egyéni fejlettségi szintjéről a kifejezés és megnyilvánulás terén nagyon sok információt szerezhet a pedagógus a játék során, esetenként már egy-egy foglalkozás végén ugrásszerű fejlődés tapasztalható. Ezekről a pozitív változásokról is adjunk szóbeli visszajelzéseket!

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Szókártyák

P2 – Drámapedagógiai munkaformák

Diákmellékletek

D1 – Zenehallgatás (Gyryllusz Vilmos: *Hallgat az erdő*)

D2 – Vers (Weöres Sándor: *Buba éneke*)

D3 – Csukás István: *Sün Balázs*